

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö 38/1996 vp

Hallituksen esitys laeiksi liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain, tapaturmavakuutuslain, vakuutusyhtiölain ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 33 ja 49 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 19 päivänä marraskuuta 1996 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 226/1996 vp laeiksi liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain, tapaturmavakuutuslain, vakuutusyhtiölain ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 33 ja 49 §:n muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Juhani Turunen ja ylimatemaatikko Hely Salomaa sosiaali- ja terveysministeriöstä, hallituksen puheenjohtaja Jukka Rantala Tapaturmavakuutuslaitosten Liitosta, asiamies Tapio Kuikko Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, työvoimapolitiininen asiamies Martti Huttunen Palvelutyönantajista, sosiaalisihiteeri Arne Lehkonen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, sosiaalisihiteeri Veikko Simpanen Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:sta, lakimies Markku Kojo Akavasta, lakimies Risto Airikkala Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, lakimies Hannu Ijäs Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta, varatuomari Asko Nio edustaen Potilasvakuutusyhdistystä ja Liikennevakuutuskeskusta ja johtaja Kimmo Kempainen Suomen Yrittäjistä.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikennevakuutuslakia, potilasvahinkolakia ja tapaturmavakuutuslakia siten, että näiden lakien mukaiset korvaukset turvattaisiin vakuutusyhtiön jouduttua selvitystilaan tai konkurssiin perimällä tarvittaessa vuosittain yhteistakuumaksu mainittuja alojen toimintaa harjoittavilta vakuutusyhtiöiltä. Suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä edellytettäisiin liikennevakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta varautumista ennakolta yhteistakuumaksusta mahdollisesti aiheutuvaan maksurasitukseen sisällyttämällä taseeseen erityinen yhteistakuuera.

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia muutettaisiin siten, että myös kolmannen maan vakuutusyhtiöt voitaisiin velvoittaa sisällyttämään taseeseensa yhteistakuuera.

Vakuutuksenottaja, jolla on ollut liikennevakuutus, potilasvakuutus tai lakisääteinen tapaturmavakuutus selvitystilaan tai konkurssiin ajautuneessa vakuutusyhtiössä, voitaisiin tietyn edellytyksin velvoittaa maksamaan lisää vakuutusmaksua.

Lakisääteisiä vakuutuksia koskeva osa voitaisiin tarvittaessa erottaa vakuutusyhtiölaissa säädetystä vakuutusyhtiön selvitystilan tai konkurssin yhteydessä muodostettavasta erityisestä selvityspesästä ja siirtää asianomaisten vakuutuslajijärjestelmien hallinnoitavaksi. Ne huolehtisivat myös korvausten maksamisesta ja omaisuuden realisoinnista.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta. Lakeja ei sovellettaisi ennen niiden voimaantuloa alkavaan selvitystilaan tai konkurssiin.

Valiokunnan kannanotot

Tällä hallituksen esityksellä toteutetaan hallituksen esityksen 227/1996 vp johdosta syntyvä tarve luoda tapaturmavakuutusta koskeva yhteistakuujärjestelmä. Yhteistakuujärjestelmän tarkoituksena on omalta osaltaan turvata kaikissa tapauksissa osana lakisääteistä sosiaaliturvaa olevat tapaturmakorvaukset. Kun hallituksen esityksen 227/1996 vp nojalla myös ulkomaiset vakuutusyhtiöt voivat sijoittua Suomeen ja hoitaa lakisääteistä tapaturmavakuutusta, on tärkeää, että järjestelmä luodaan mahdollisimman yhteneväksi kotimaisten ja ulkomaisten yhtiöiden kannalta.

Kun yhteistakuuta koskevalla järjestelyllä pyritään turvaamaan vakuutettujen asema ja saavat yhtiöiden selvitystilassa ja konkurssissa, on

tärkeää, että nämä varat riittävästi eritellään kateluettelossa. Varat ovat kuitenkin kunkin yhtiön omissa taseissa ja niiden hallinnoitavissa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta edellyttää hallituksen seuraavan ja valvovan kiinteästi yhteistakuuta koskevan järjestelmän toimivuutta ja sitä, että kotimaiset ja ulkomaiset yhtiöt ovat mahdollisimman samanlaisessa asemassa, ja ryhtyvän tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön muuttamiseksi. Tapaturmavakuu-

tuksen perusteella kartutetut yhteistakuuerät tulee eritellä tapaturmavakuutuslain mukaista vakuutusta harjoittavien vakuutusyhtiöiden kateluettelossa.

Edellä esitettyyn ja hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouko Skinnari /sd, jäsenet Anne Huotari /vas, Liisa Hyssälä /kesk, Timo Ihamäki /kok, Kari Kantalainen /kok, Paula Kokkonen /kok, Mikko Kuoppa /va-r, Eero Lämsä /kesk, Hannes Manninen

/kesk, Pirkko Peltomo /sd, Margareta Pietikäinen /r, Maija Rask /sd, Juha Rehula /kesk, Osmo Soininvaara /vihr ja Marja-Leena Viljamaa /sd sekä varajäsenet Marjaana Koskinen /sd ja Irja Tulonen /kok.